Vilh. Andersen

Maskarade

Komisk Opera i tre Akter

Gyldendalske Boghandel
Nordisk Forlag
Kjøbenhavn og Kristiania
1906

Maskarade

Digitized by the Internet Archive
in 2013

http://archive.org/details/maskaradekomisko00ande

Vilh. Andersen

Maskarade

Komisk Opera i tre Akter

Gyldendalske Boghandel
Nordisk Forlag
København og Kristiania
1906

H. H. Thieles Bogtrykkeri

Til

Olaf Poulsen.

Samme Karl spiller ogsaa stærkt
paa Instrumenter.

Holberg: Maskarade,
Act. II, Scen. 3.

Personerne

Jeronimus, Borger i København.
Magdelone, hans Hustru.
Leander, hans Søn.
Henrik, Leanders Tjener.
Arv, Gaardskarl.
Leonard, fra Slagelse.
Leonora, hans Datter.
Pernille, Leonoras Kammerpige.
En Vægter.
En Vagtmester.
En Mand, der sælger Masker.
En Magister.
En Dreng, der sælger Blomster.
Mesteren for Maskeraderne, som er en af Aktørerne ved den danske Skueplads.
Dansemesteren.
Hans Kæreste.
Studenter, Officerer, unge Piger, maskerede Personer af begge Køn.

Stedet: København. Tiden: Foraaret 1723.

Første Akt

En Stue i Jeronimus' Hus

Første Scene

Leander og Henrik sovende, hver i sin Alkove

Henrik snorker

Leander vaagner, sætter sig paa Sengekanten, gaber

Aa ja, ja, ja, ja!
U ha,
Mit arme Hoved!
Gud ved, hvor længe jeg i Dag har sovet?

En Klokke slaar fem

Forskrækket Fem!
Henrik, kom frem, kom frem!
Klokken er fem!

Henrik i Søvne

Saa er det altfor tiligt at gaa hjem.

Leander

Det Asen!
Der ligger han i hele Maskestadsen
Og sover, ret saa fast han orker.
Hør, hvor han snorker!

Vil rejse sig, men opgiver det

Min Gud! jeg gider ikke rørt et Lem.
Stærkt Henrik! Kom frem!
Meget stærkt Henrik!

Henrik

Ja vel, Mamsel!

Frem paa Gulvet i Søvne Spil op Kotillonen. Lytter

Det er ikke den! — Lytter igen Ja, der er Tonen.

Nynner og danser i Søvne

Leander

Han er gal! Han er danse-gal!
Er du fra Sansen, Karl?

Henrik gaar efter Lyden

Mamsel! En Menuet?

Leander giver ham et Ørefigen

Monsieur! En Sufflet.

Henrik vaagner

Leander

Det var ret!
Saadan en Piruet
Klarer dit Aandedræt,
Gør dig vaagen, kvik og let.
Nu adræt!
Hent mig min Slobrok!

Henrik gnikker sine Øjne

Leander

Lad det ske i en Hast.

Henrik ud

Leander

Se, hvor bag min Vindveslem
Aftensolen pibler frem!
Hvilken kuriøs Kontrast!
Som et muntert Øjekast,
Skælmsk, paa Klem,
Skotter den hen til min Seng.

Henrik ind, med Slobrokken, i Lakajfrakke
Hvad er Klokken, Herre?

Leander
Fem.

Henrik
Om Morgnen, Herre?

Leander
Nej, om Aftnen, Dreng!

Henrik
I spøger, Herre. Men jer Spøg er slem.

Leander aabner Skodderne
Se selv, du Søvnetryne.

Henrik holder sig for Øjnene
Herre! Hov!
— Jeg synes ogsaa, jeg er noget flov.

Leander
Da bliver du dog snydt for Middagsmaden,
Til Kl. 8 maa vi være klar til Maskaraden.

Henrik
Ak, er det sandt? Skal vi derhen igen?
Jeg giver alle Aarets Middagsmader
For en af Grønnegades Maskarader.
Men —
Hvad siger Jeres Fader!

Leander
Ak, Henrik!

Henrik
Herre!

Leander
Jeg er forlibt!

Henrik
Desbedre!

Leander
Nej, desværre!

Henrik
Hvad nu? Da Jeres Fader netop vil bortgifte Jer,
Er det jo Jeres Pligt just at forlifte Jer.

Leander
Se denne Ring! Og hør saa, hvad der hændte.
I Gaar — det var kort, før Dansen endte —
Traf jeg en Dame, som jeg ikke kendte.
Vi bytted Ringe med hinanden.
Og — ak! — den Pige, jeg har Ringe skiftet med,
Er ikke den, min Far vil ha mig giftet med.

Henrik
Det var som Fanden!

Leander
Jeg har jo aldrig set Hr. Leonards Datter.
Men jeg har set — o, Henrik! mon du fatter,
Hvad Kærlighed er for en sælsom Ting?
Du søde Ring! kysser den

Henrik affides
Han gaar i Taaget!
Højt Jo, Kærlighed, det er — det er — en Ting —
Som — jeg vil sige — Snue eller Sting,
Det er et Intet, skønt det synes noget.

Leander
Nej, Henrik! Kærlighed er Noget,
Som — som —

Henrik
Naa, Herre! ud med Sproget!

Leander
Som man aldeles ikke kan begribe.

Henrik
Aa jo, saa meget kan jeg dog forstaa,
At den har bragt Jer i en bandsat Knibe.
Ved Herren vel, hvad her vil følge paa?

Leander
Ak, Henrik!

Henrik
Herre! Er I fra Forstanden?
I har lovet Jer til en og forlovet Jer med en anden.

Leander
Men Henrik dog!

Henrik
Vil Herren ej forsmaa,
Saa skal jeg vise, hvordan det vil gaa,
Ved et Par udtryksfulde Fagter
I tre smaa Akter.

Agerer

Først kommer, fæl og fus,
Monsieur Jeronimus:
„Tvi dig, du sulten Lus!
Du, som i Dus og Sus
Øder din Faders Krus
Paa en gemen Kantus=
Se, som du i en Rus

Traf paa et Jomfruhus
Hos Madam Dus."

Frem trær Hr. Leonard
Med gravitetisk Art:
„I har forset Jer svart!
Tænke sig: i slig Fart
Løbe fra Kant og klart,
Tinglæst og aabenbart!
Sligt er dog alt for rart!
Kan I faa det forsvart?
Vi skal det prøve snart.
Intet er spart."

Saa kommer nok saa net
Jomfruen (med Falset):
„Pappa! O, sig mig det!
Er jeg da gjort saa slet
Vanskabt og incomplet,
At han kan have Ret
Til at slaa op med et?
Se denne Taareplet
Her paa mit Toilet!
Har jeg forgæves grædt?
Pappa, o sig mig det!"

Saa er jeg Tamperret:
„Rector Magnificus
Og Professoribus
Kender for Ret:

Saasom og eftersom
Seigneur Leander, som
Under den tredvte Marts
Tilskrev Hr. Leonards
Datter om Ægtepagt,
For Consistorium
Intet har forebragt,
Hvorved en slig Kontrakt
Kan sættes ud af Magt,
Saa er vor Dom:
At Matrimonium
Inden tre Ugers Rum,
Fra denne Dom er sagt,
Bliver tilendebragt.
Hvis ikke, skal med Magt
Indstævnte blive lagt
Under Arrest og Vagt.
I Consistorium,
Datum ut supra."
Bum!
Herre! I staar saa stum!

Leander

Henrik! Hvor du er dum!
Lad hundred Gange hundred Gange den Besværlighed,
Som din Komødie kan foretegne,
Ned paa mig regne:
Jeg skal ej segne,
Ja, selv i Døden skal jeg ikke blegne,
Jeg vandrer i et Lys af Herlighed.
— Saadan er Kærlighed.

Henrik
Ja, det er noget, som jeg ej begriber.
Men hvordan det saa niber eller kniber,
Paa Maskaraden maa vi da igen.

Leander
Paa Maskaraden venter hun sin Ven.

Henrik
Ja, jeg har ogsaa lovet mig derhen,
Jeg ventes ogsaa — af en hel Kohorte.

Leander
Af hvilke Sorte?

Henrik
Ej, Herre! af de fine.
Bormesters Stine
(Hun er saa smuk, endskønt hun har en Vorte);
Else Skoleholders Dorte;
Item: Per Salemagers Trine
(Nej, det er sandt, hun bliver borte,
Hun har forlovet sig med en Bierfidler);
Item: diverse andre, der lever af deres Midler.

Leander
Ja, det er sandt! Det sidste er fornemme.

Henrik
Tys, der er Fruen!

Anden Scene

De forrige. Magdelone

Magdelone
Er der nogen hjemme?
Min hjerte Søn! Hvordan gik Maskaraden?

Leander
Saa Mamma ved —
Magdelone
Jeg hørte det paa Gaden.
Kan gamle Koner ogsaa komme der?
Leander
Ja, der er Indgang for enhver.
Magdelone
Ifald det Ord, min Søn, kan staa til Troende,
Saa kender jeg en saadan gammel Kone,
Som endnu ej har slidt sit Danselær af Skoene.
Leander
Og denne gamle Kone?
Magdelone
Er —
Henrik affides
J, du hellige Abelone!
Leander
Er —?
Magdelone
Din Moder, Magdelone.
Leander
Se, se! Men, med Forlov, kan Mamma danse?
Magdelone
Om jeg kan danse?
Jeg kunde svare dig med en
Romanse
Synger og danser tillige
En Cinquepas, en Galliard,
Den har jeg lært at træde,
Og lader se min Kunst og Art,
J andre skulle kvæde.

Leander og Henrik *affides*
Hun lader se sin Kunst og Art,
Det er baade til at le og græde!
Magdelone
Da jeg var ung, var Dans min største Glæde.
Figurerer og synger
En Polskdans var mig ingenting,
I Ungersk hvirvled jeg omkring,
En Skotsk jeg skar med Skørters Sving
Og Hop à la campagne.
Men frem for alt jeg traadte let
En Rigaudon, en Menuet,
En Contretemps, en Passepied,
Og skal det være, kan jeg
Endnu Folie d'Espagne.
Leonard og Henrik *affides*
Se her Folie d'Espagne!
Magdelone *figurerer*
Folie d'Espagne med din Fod
Skal spilles, som du triner
Til Skriftestol at gøre Bod
Med gravitetske Miner.
Men skønt den dølger stolt sit Mod
Bag Ærbarheds Gardiner,
Den røber dog et heftigt Blod
Og Kærlighedens Piner.
Leander og Henrik *affides*
Ha, ha! Ha, ha! den Spas er god.
Hun tripper og hun triner
Og slaar paa Tromme med sin Fod,
Mens vi staar her og hviner.

Henrik

Ak, gode Frue! Nok en Folie!

Magdelone *sætter sig i Positur*

Folie d'Espagne —

Henrik *ude af sig selv*

Ak, du dejlige Folie!

Tredje Scene

De forrige. Jeronimus

Jeronimus *der er kommet ind under Dansen*

Kan I være rolige?
Hvad er her for Kommers? Holder I Julestue?
Se, se! Min højærbare Frue!
Det var en artig Scene!
Hun har jo ondt i Hodet,
Ej sandt? og maatte derfor ligge ene?
Saa vidt som jeg forstod'et
Af Hendes liderlige Tremulanter —

Leander

Min hjerte Far!

Jeronimus

Hold Mund, Leander! —
Saa lider Hun af Hidsighed i Blodet —

Magdelone

Ak ja, min hjerte Mand! det kribler og det prikker mig.

Jeronimus

Ja vist, ja. Lysten stikker dig.
Saa gaa paa Gaden ud, parat for Hvermand.
Men der er andet Raad. *Til Henrik* Spring flux til Mester Herman

Og bed ham komme hid med Sneppert og Lancet.
Saaledes kan man let kurere den Menuet.

Magdelone ængstelig

Min hjerte Husbond! Det er allerede ovre.

Jeronimus

Se, se! I tror maaske, jeg ikke ved
Med Eders Anslag fuld Besked?
Jo, jo, Godtfolk! Jeronimus er klogere.
Med disse tvende dyderige Svogre
Min Kone vil i Nat — blev I lidt flade? —
Paa Ma-ska-ra-de!!
Men det skal blive Løgn!
I dette Døgn
Skal ingen af Jer sætte Fod paa Gade.
Til Magdelone Gaa paa sit Kammer!

Magdelone

Hjerte Husbond!

Jeronimus

Ti — og gaa!

Magdelone ud

Jeronimus

Haa, haa!
Og nu til Ham, Mossiø! Hvad Udsigt gav Ham saa
Hans vordende Svigerfar, Hr. Leonard.

Leander tier

Jeronimus

Naa, fik Han alting klart?

Leander tier

Jeronimus

Nu, svar mig dog — og snart.

Leander falder paa Knæ

Jeronimus

Hvad er der nu paa Færde.

Leander

O mon très cher père!

Jeronimus

Hjælp Gud! Han taler Fransk! Saa er der ondt
i Gærde.

Leander

O Fader, Fader kære!

Jeronimus

Her hjælper ingen kære Fader eller Mor.
Sig frem!

Leander tier

Jeronimus

Han mæler ej et Ord!
Til Henrik Men du da!

Henrik falder paa Knæ

Jeronimus

Saa, nu dratter han bardus.
Saa tal!

Henrik

Ak, Hr. Jeronimus.

Jeronimus

Saa tal! Er Pokker løs i dette Hus?

Henrik

Ak Hr. Jeronime!

Jeronimus

Saa skal du ogsaa ske
En Ufærd, Dreng!

Henrik stammer

Ak Herre Je- Je- Je- —

Jeronimus

Svar nu, naar du blir spurgt!
Hvad ondt har I da gjort?

Henrik

Vi-vi-vi har intet gjort,
Grædende Men vi ve-ve-vil bare gøre det.

Jeronimus

For Satan! lad mig høre det!

Henrik

Ak Hr. Jeronimus! lad Hr. Leander.

Jeronimus med Stokken

Nu skal det være nok med denne Vrævlen.

Henrik

Ak Hr. Jeronimus, Hr. Le-Leander —

Jeronimus

IngenÆvlen!

Henrik

Ak, Hr. Jeronimus, Hr. Leander gir Hr. Leonards
Datter Standser

Jeronimus

— — — gir Hr. Leonards Datter?

Henrik grædende

Døden og Djævlen!
rejser sig, meget hurtigt
For han er bleven forlift i en anden Jomfru i
Gaar Aftes paa Maskaraden.

Jeronimus

Paa Maskaraden!
Paa Maskaraden!
Langsomt Ja, der er Skaden!
Til Henrik Gaa ud! Til Leander Gaa ind!

Fjerde Scene

Jeronimus alene

Jeronimus

Det Satans Spind!
Fra den Tid de begyndte Maskaraden
I det Komødiehus, der ligger der og glor
Mig op i Næsen paa den anden Side Gaden,
Er der vendt op ned paa hele Staden,
Og Drik og Dobbel, Spil og Hor,
Trods, Vold og Mord
Som Svampe gror,
En Helveds-Flor! —
Og nu Hr. Leonard, som tror,
Jeg er en Mand, der holder Ord,
Og kommer hid om lidt! Himmel og Jord!
Gid Fanden havde dette Abekor.
Ak, hvilke Tider! hvilke Lader!
Jeg ulykkelige Fader!
Disse Maskarader!

Aria

I

Fordum var her Fred paa Gaden,
Førend Vægtren raabte ni,
Slukt var Lyset, lukt var Laden,
Aftengrøden røg i Staden,
Godtfolk gik fra Aftensmaden
Fredeligt i Hi.
Ingen Te og Sukkerlade,
Intet Kaffekompagni:
Maskarade, Maskarade!
Freden er forbi.

2

Fordum stod den sikre Stige:
Husbond, Madmor — Husets Søn,
Datter — Svend og Dreng og Pige.
Til at rokke den og vige
Fra den Vej til Himmerige
Hjalp ej Løn, ej Bøn.
Ingen Ungdom kom for Skade,
Spurgte først, „hvad Far vil sige".
Maskarade! Maskarade!
Nu er alle lige.

Sætter sig og grunder

Frisk Mod, Jeronimus! det driver over.

Femte Scene

Jeronimus. Henrik

Henrik mælder, meget frækt

Hr. Leonard, Herrens tilkommende Svoger. Ud

Sjette Scene

Jeronimus. Leonard

Leonard meget skamfuld

Monsieur Jeronimus!

Jeronimus ligeledes

Monseigneur Leonard!

Afsides Hvor skal jeg faa det sagt?

Leonard afsides

Hvor faar jeg det forklart?

højt Jeg kommer for en Sag —

Jeronimus affides

Monstro han ved det alt?

Leonard

Jeg kommer for en Sag —

Jeronimus

Min Søn har Jer fortalt?

Leonard

Jeg kommer for en Sag, som gaar os begge an.

Jeronimus affides

Han ved det! Hold nu Stand og te dig som en Mand!

Leonard

Min Datter er forrykt —

Jeronimus

Min Søn er desperat —

Leonard

Saa ilter som en Hex —

Jeronimus

Saa vild som en Crabat.

Leonard

Min Sorg er uden Maal —

Jeronimus

Min Skam er aabenbar,
Da han dog er min Søn.

Leonard

Da jeg er hendes Far.
Falder paa Knæ Her ligger jeg.

Jeronimus ligesaa

Og jeg. Ak væ, mit ene Knæ!

Leonard

Kald mig et Klokkefaar!

Jeronimus

Kald mig et Erkefæ!

Leonard grædende

Ak, Hr. Jeronimus.

Jeronimus ligesaa

Ak, Monsieur Leonard.

Affides Hvor sigter dette hen?

Leonard affides

Mit Hjerte revner snart.

Højt Gid hun faa Skam, den Mær!

Jeronimus

Monsieur! Skammen er her.

Min Søn har brudt sit Ord.

Leonard

Min Datter har brudt sit.

Jeronimus

Hvad nu?

Leonard

Vist saa.

Jeronimus

Monsieur!

Leonard

Monsieur!

Begge

Saa er vi kvit.

Leonard

Jeg rejser mig igen.

Jeronimus

Saa staar jeg atter op.
Hi-iv! min stive Krop!

Leonard rækker ham Haanden

Hop-op! Vi slutter Trop!

Begge

Top!

Jeronimus

Jer Datter trodser Jer? Naar fik hun denne Trods?

Leonard

Paa Maskaraden i Gaar —

Jeronimus

Det er ligesaa hos os.

Leonard

Forelsked hun sig i en Karl og vil profos
Nu giftes med ham.

Jeronimus

Det er ligesaa hos os.
Men — quos nos!
Svoger forstaar Latin?

Leonard

Jo vist. Jo, vi skal lære dem.

Jeronimus

Og vil de ej som vi —

Leander

Saa skal vi bastenere dem.

Begge

En Fader skulde ej bedømme { Sønnens / Datterens } Tarv.

Jeronimus raaber

Arv!

Begge

Naar har man Mage hørt!

Jeronimus

Hvor blir han af, den Skarv!

raaber Arv! — Arv! — Arv!

Syvende Scene

De forrige. Arv

Arv

Her er jeg Husbond. — Se, god Dag, Monsør.

Jeronimus

Vil du la Rokkepigen gaa, din Klør!

Arv

Vel, Hr. Jeronimus!

Jeronimus

Hør, Arv! du skal gaa Vagt —

Arv

Vel, Hr. Jeronimus!

Jeronimus

Hør først, hvad der blir sagt. —
I Nat ved Porten. Vil der nogen ud,
Saa skrig Gevalt. Hvis ej, saa gælder det din Hud.

Arv

Vel, Hr. Jeronimus! Afsides Han er i ond Humør.

Jeronimus

Det er en Stud!
Til Henrik Kom ind! Til Leander Kom ud!

Ottende Scene

De forrige. Leander. Henrik.

Jeronimus

Der er Hr. Leonard. — Nu blev de flade! —
Hvad vilde I paa den fordømte Maskarade?
Til Leander Forklar dig, du!

Leander tier

Jeronimus

Bu!
Forsvar dig!

Leander tier

Jeronimus

Bæ!
Han staar jo som et Fæ.

Henrik

Om Herren vil tillade —

Jeronimus

Hvad nu, din Sprade?

Leonard

Min hjerte Svoger, lad os høre hans Parade!

Henrik

Vi blev forført, Monsieur Jeronimus, at gaa paa Maskarade
Af en halvgammel Karl fra Frankfurt am Main eller an der Oder
Han kunde 24 Sprog — ej iberegnet Sproget i de Nye Boder,
Som han taler perfekt —

Jeronimus

Det gør jeg ogsaa, Knægt.

Henrik
Nemlig: Lybsk, Tysk, Jysk, Rysk, Polsk, Flamisk.
Jeronimus
Min Stok!
Henrik
Og Mesopotamisk.
Jeronimus
Min Stok! Hvor er min Stok?
Henrik
Jeg tror ganske bestemt, det var en Studenter.
Samme Karl spiller ogsaa stærkt paa Instrumenter.
Jeronimus
Nu er det nok!
Denne Stok spiller ogsaa stærkt paa Instrumenter.
Jeg tror, jeg kunde slaa den Knægt ihjel.
Henrik
Og ærlig talt, Monsieur Jeronimus! vi var gaaet
der alligevel.
Stigende I dette Land,
Hvor Solskin er saa kummerligt beskaaret,
At det er mørkt de elve Maaneder af Aaret,
Hvor Taagen er vor Himmel,
Og Lyset kun en Strimmel,
Og hvor vi sjasker om i Slud og Vand,
Vi døde vel til sidst af Mug og Skimmel,
Ifald vi ej, som Tusserne i Kæret,
Imellem letted os i Været
Og fangede et lille Glimt af Solen
Paa Kjolen.
I dette Land, I viseste blandt Fædre!
Hvad kan en ung Kavaller vel gøre bedre

End glemme for en Stund den Sump, hvori vi vade,
Og gøre Hjertet lyst og Himlen mild
Ved sig at bade
I den Kaskade
Af Dans og Sang og Spil og Lys og Ild,
Som hedder Maskarade.

Jeronimus maaber

Leonard

En Kavaller! lad gaa! jeg selv er ingen Hader
Af smukke Assembleer og Maskarader —
Forstaa mig vel: de pænere.
Men disse Kisselinke-Retirader,
Hvor Folk gaar ind fra Torve og fra Gader!
Du gaar jo selv derind — det gør ej andre Tjenere.

Henrik

Pro primo: gaar jeg der paa Embedsvegne.
De andre, udenfor, som fryser, til de blegne,
Faar Febergys og Klaprekæfter
Og maa i Svedekur for at faa Kræfter.
Jeg derimod — jeg lar det sne og regne,
Jeg danser, naar jeg gaar, og danser Dagen efter.
Og pro secundo —

Jeronimus

Jeg er færdig ved at segne
Af denne Knægts Lakaj-Prokurator-Passiar
Og „Klaprekæfter"!

Leonard

Mig synes, at han ej saa megen Uret har.

Henrik

Og pro secundo gaar jeg der paa egne Vegne.

Aria

1

Vi fødes i Armod, vi svøbes i Sult,
Vi trives af Savn og af Suk.
Saa kommer en Mester med Ris i sin Pult,
Det hagler med Haan og med Hug.

2

Vi vokser og kommer til Alder og Skel,
Og Aaret løber os fuldt;
Vi slider og slæber og gør os til Træl
For ikke at dø af Sult.

3

Da hvirvler det brogede Masketog
Med Frihed og Lighed af Sted,
Med den rigeste Drot og det fattigste Drog —
Hvad Under, om vi vil med?

4

Du, som fryser derude, kom ind og vær Gæst!
Her er Glemsel for Nød og Fortræd.
Ak, kunde jeg føre Alverden paa Fest
Og ta Kusken og Hestene med!

Jeronimus

Hold Munden lukket!
Man skulde tænke, Drengen var forbandet.
Det er jo hverken hugget eller stukket. —
Men nu til noget andet!
Til Leander Der staar Hr. Leonard! Gør nu din Uret god!

Leander knæler

Jeg beder om Pardon og falder ham for Fod.

Henrik ligesaa

Jeg ligesaa! Ak, gid jeg med mit Hjerteblod —

Jeronimus

Hold Munden i! — Og gentag, hvad jeg foreskriver.
„Idet jeg beder, at Hr. Leonard tilgiver" —

Leander og Henrik

„Idet jeg beder, at Hr. Leonard tilgiver" —

Jeronimus

„Den Tort, som jeg har gjort famler og som at —
som at — som at" —

Leander og Henrik

„Den Tort, som jeg har gjort, og somma, somma,
somma" —

Henrik

Herren glemte Komma.

Jeronimus

„Og som jeg haaber, at mig ej tilregnet bliver" —

Leander og Henrik

„Og som jeg haaber, at mig ej tilregnet bliver" —

Jeronimus

„Begrundet paa min megen Uforstand og Ungdom" —

Leander og Henrik

„Begrundet paa min megen Uforstand og Ungdom" —

Henrik

Punktum!

Jeronimus

„Jeg lover, at jeg vil i Morgen Kl. 3 —"

Henrik

Slæt?

Jeronimus urokkelig

Slæt.

Leander og Henrik

„Jeg lover, at jeg vil i Morgen Kl. 3
Slæt".

Jeronimus

„Hans Datter ægte —"

Leander rejser sig

Det skal aldrig ske!

Henrik ligeledes

Det skal i Evighed ej ske!

Jeronimus

Nej, vil man se!
Hvem vil forhindre det?

Leander

Det vil jeg.

Henrik

Ja, det vil vi.

Jeronimus

Det vil I?

Leander og Henrik

Ja, det vil vi!

Arv afsides

Hi, hi! Hi, hi!
Det blir et farligt Skænderi.

Jeronimus

Nu vel, vi faar at se, hvem der kan bedst.
Men for det første har I nu Arrest.
I Aften gaar I ej paa Maskarade.

Leander og Henrik

Vi vil i Aften gaa paa Maskarade.

Jeronimus

I vil?

Jeronimus, Leonard og Arv

I }
De } vil?

Leander og Henrik

Vi vil.

Jeronimus

I kan det ej.

Jeronimus, Leonard og Arv

I }
De } kan det ej.

Leander

Jo, han og jeg —

Henrik

Og han og jeg —

Leander

Og jeg og han —

Henrik

Og jeg og han —

Jeronimus

I ej det kan.

Jeronimus, Leonard og Arv

I }
De } ej det kan.

Leander og Henrik

Vi kan.

Jeronimus

Ja, kom kun an!

Leonard
Kan det gaa an?
Arv
Nu gaar det an!
Leander og Henrik
Vi skal.
Jeronimus
I skal?
Jeronimus, Leonard og Arv
I / De } skal?
Leander og Henrik
Vi skal deran.
Jeronimus
Ifald I kan.
Leander og Henrik
Jo, han og jeg
Gir os paa Vej.
Jeronimus, Leonard og Arv
De tar paa Vej.
Leander
Og jeg —
Henrik
Jeg med —
Leander og Henrik
Vi tar af Sted.
Jeronimus, Leonard og Arv
De tar af Sted.
Leander og Henrik
Vi tar af Sted.

Jeronimus

Prøv, om I tør.

Leander og Henrik

Vi tør.

Jeronimus

I tør?

Jeronimus, Leonard og Arv

I } tør?
De }

Leander og Henrik

Vi tør det godt.

Jeronimus

I gør den Spot?

Leander og Henrik

Ja, han og jeg,
Vi tør den Leg,
Og jeg — med ham —
Vi gør den Skam,
Fordi vi bør.

Jeronimus

I bør!?

Jeronimus, Leonard og Arv

I } bør!?
De }

Leander og Henrik

Vi tør og bør.
Vi tør, fordi
Vi bør, og bør,
Fordi vi tør;

Thi vi, vi, vi
Er frels og fri,
Fordi vi gør
Det, som vi maa.
Vi maa.

Jeronimus

I maa?! Haa, haa!

Jeronimus, Leonard og Arv

I / De } maa?! Haa, haa!
Haa haa! Haa haa!

Leander og Henrik

Ja, han og jeg,
Vi maa den Vej.

Jeronimus

Ej, ej! Ej, ej!
Ej, ej! Ej, ej!

Leonard

Ej, ej! Ej, ej!

Arv

Hej, hej! Hej, hej!

Leander

Ja, jeg —

Henrik

Jeg med —

Leander og Henrik

Vi maa af Sted.

Jeronimus

Nu blir jeg vred.

Leander og Henrik
Af Sted! Af Sted! Af Sted! Af Sted!

Leonard afsides
Gid jeg var med!

Leander og Henrik
Vi vil og kan og skal og tør og bør og maa den Vej.

Jeronimus, Leonard og Arv
Nej, nej! Nej, nej! Nej, nej! Nej, nej! Nej, nej!
Nej, nej! Nej, nej!

Leander og Henrik
Vi vil og kan og skal og tør og bør og maa
i Aften gaa paa Maskarade!

Jeronimus
I hverken skal eller kan eller maa i Aften gaa
paa Maskarade.

Leander og Henrik; Jeronimus, Leonard
og Arv

Vi vil og kan og skal og tør og bør og maa I hverken skal eller kan eller maa	i Aften gaa paa Maskarade.

Jeronimus
Med Laas og Slaa
Og Stang og Skraa
Jeg passer paa,
At I ej gaa
Paa Maskarade.

Leander og Henrik	Jeronimus, Leonard og Arv
Ej Laas og Slaa,	Med Laas og Slaa
Ej Stang og Skraa	Og Stang og Skraa
Kan passe paa,	Vi passer paa,
At vi ej gaa	At de ej gaa

Paa Maskarade.

Leander og Henrik

Vi vil ha Lov
At være glade.

Jeronimus, Leonard og Arv

I vil paa Sjov
Og paa Ballade.

Leander og Henrik	Jeronimus, Leonard og Arv
Vi vil ha Lov	I vil paa Sjov
At være glade.	Og paa Ballade.

Leander og Henrik

Vi vil ud! Vi vil ud! Vi vil ud!
Trods Storm og Slud,
Trods Herrebud,
Trods Lod og Krud,
Trods reven Hud,
Gaar vi vort Skud.
Vi vil ha Lov
At følge Glædens Stemme.

Jeronimus

Foruden Krud
Og Stik og Skud

Og Pandebrud
Og reven Hud,
Blot paa mit Bud,
Skal I faa Lov
At blive smukt herhjemme.

Leander og Henrik

Trods Storm og Slud,
Trods Herrebud,
Trods Lod og Krud,
Trods reven Hud,
Gaar vi vort Skud.
Vi vil ha Lov
At følge Glædens Stemme.

Jeronimus, Leonard og Arv

Foruden Krud
Og Stik og Skud
Og Pandebrud
Og reven Hud
Blot paa {mit / hans} Bud
Skal I faa Lov
At blive smukt herhjemme.

Leander og Henrik

Vi vil ud,
Vi vil ud,
Vi vil ud!
Vi vil ud
For at gaa
Paa Maskarade!

Jeronimus, Leonard og Arv

Var Jer Hud,
Var Jer Hud,
Var Jer Hud!
Ja, Jer Hud
Skal I faa
Paa Maskarade!

Leander og Henrik	Jeronimus, Leonard og Arv
Vi vil ud,	Var Jer Hud,
Vi vil ud,	Var Jer Hud,
Vi vil ud!	Var Jer Hud!
Vi vil ud	Ja, Jer Hud
For at gaa	Skal I faa

Paa Maskarade!

Leander og Henrik

O, du gyldne Maskarade,
Som gør alle Tanker glade,
Vi vil aldrig dig forlade,
Sjæl og Sanser skal vi bade
I din Glans, o Maskarade!
Gyldne Maskarade!

Jeronimus, Leonard og Arv

O, du slemme Maskarade,
Rigets Pest og Landets Skade,
Liderligheds Palisade,
Dig vi altid sky og hade
Alt dit Væsen, Maskarade!
Slemme Maskarade!

Leander og Henrik	Jeronimus, Leonard og Arv
O, du gyldne Maskarade,	O, du slemme Maskarade,
Som gør alle Tanker glade,	Rigets Pest og Landets Skade,

Vi vil aldrig dig forlade,
Sjæl og Sanser vil vi
bade
I din Glans, o Maska-
rade!
Gyldne Maskarade!

Liderligheds Palisade,
Dig vi altid sky og
hade,
Alt dit Væsen, Maska-
rade!
Slemme Maskarade!

Maskarade! ad libitum

Tæppet

Anden Akt

Gade. I Forgrunden til højre Jeronimus' Hus. I Baggrunden til venstre Komødiehuset festlig oplyst. I Forgrunden til venstre en Maskebod

---

Første Scene

Klokkeringning. En Vægter. Arv uden for Porten til Jeronimus' Gaard

Vægteren

Hov, Vægter! Klokken er slagen otte.

synger

Nu skrider Dagen under,
Og Natten vælder ud.
Bevar i Mørkets Stunder
Vort Hus, o milde Gud!
Det ringer nu til Vagt.
Gør Pligt og Bod,
Vær ved godt Mod,
Tag Tiden vel i Agt!

Til Arv Hvad gør Han her saa silde?

Arv

Min Husbond har mig sat,
Som Vægter her i Nat
Indtil i Morgen tille.

Vægteren

Da ynkes jeg, Brorlille!
Det blir fuld ond en Vagt
Og en besværlig Time.
Mens Kirkeklokker kime,
Gaar Bysens Folk og stime.
Tag Han sig vel i Agt!

Arv

Jeg tar mig vel i Agt.
Et Stykke af en Sime,
En gammel Kostelime
Har her i Kors jeg lagt,
Saa har det ingen Magt.

Vægteren idet han gaar videre

Det ringer nu til Vagt.
Gør Pligt og Bod,
Vær ved godt Mod,
Tag Tiden vel i Agt,
Saa har det ingen Magt.

Arv

Ja, jeg er uforsagt.
Mod Haand og Fod
Og Ledemod
Har Troldtøj ingen Magt,
Hvor dette Kors er lagt.

Anden Scene

Arv. Senere Henrik

Arv

Nu jeg skal te'et,
Er jeg dog ikke rigtig dristig ve'et.

Synger

„Op, min Sjæl! vær frisk til Mode.
Mørkets Magter kan ej skade
Den, som vil og gør det Gode" —

taler

„Den, som vil og gør det Gode?"
Aa, Fanden heller!
Det er da'tte den Slags Slikkeri, der tæller.

Han sætter sig paa Trappen

Aria

I

Mellem Kande, Krus og Potte,
Hvor i Røknet Kakler gløde,
Kan en fattig Karl sig lotte
Og med Bergefisk i Bløde,
Sødt og syltet, Flæsk og Fløde
Sine sultne Gummer gotte.
Om jeg maatte,
Gad jeg slikke mig til Døde.
Jeg er meget for det søde,
Jeg er slikken som en Rotte.

2

Mellem Kande, Krus og Potte
Smiler Anne mig i Møde,
Buttet som en Bergamotte,
Hendes Kinder æblerøde,
Hendes Arme dunebløde,
Hendes Smørhuls-Øjne skotte.
Om jeg maatte,
Gad jeg slikke mig til Døde.
Jeg er slikken som en Rotte,
Og du er en Sirupspotte.

Henrik som Spøgelse, med grovt Mæle

Ha — a — a — a!

Arv skriger

A — a — a — a!

Henrik

Ha, ha!

Arv

A, a!

Henrik brøler

Ha!

Arv vræler

A!

Henrik

Nu skal du dø!

Arv

Ak, naadige Genganger!

Henrik

Det er paa Tiden, Helvede erlanger —

Arv

Velbyrdige, velædle Hr. Gespenst!

Henrik

— En af de fædeste af sine Fanger.

Arv

Ak, Eders underjordiske Excellents!

Henrik

Potz Slappermentz!
Was Du hast misgethan, bekenn's.

Arv

Ak, højvelbaarne Død og Pestilens!
Jeg har ej gjort
Stort.

Henrik

Stort eller smaat — brøler bekend!

Arv

Men —

Henrik

Fort, fort!

Arv

Hr. Lucifer!
Jeg ſkal bekende alle mine Gerninger. —
Forgangen Uge ſtjal jeg en Sæk Mel.

Henrik

Naa!

Arv

En Stang Kanel.

Henrik

Naa!

Arv

En Vin=Kandel.

Henrik

Og ſaa?

Arv

For fjorten Dage ſiden ſtjal jeg en Dunk Mjød.

Henrik

Naa?

Arv

To af de ſtore Kukkenbager=Brød.

Henrik

Naa?

Arv

Item: tre Stykker røget Kød.

Henrik

Og ſaa?

Arv

I Overgaars stjal jeg en Flaske ægte Gammelrom,
(Som dog var tom).
Hurtigt Saa er der ikke mere.

Henrik strengt

Tænk dig om!

Arv

I Overgaars Nat stjal jeg — standser

Henrik vil trække af med ham

Kom, kom!

Arv grædende

I Overgaars Nat stjal jeg paa det søndre Loft
Kokkepigens Jomfrudom!

Henrik tager Dækket af sig

Arv! estu mørkeræd, Tosse!

Arv

Henrik! saa skal da osse —

Henrik

Arv! En Sæk Mel,
En Vin-Kandel,
En Flaske Rom,
Og hvad derefter kom,
Og som især var groft —

Arv

Ak, Henrik Ebeltoft!

Henrik meget indigneret

Tænk! paa det søndre Loft —!!

Arv

Henrik von Ebeltoft,
Du maa ej røbe mig.

Henrik

Nej, jeg vil købe dig!
Lar du os rolig løbe vores Vej,
Skal ingen af os røbe dig.
Top?

Arv

Top!
Nej, stop!
Hr. Jeronimus slaar mig ihjel.

Henrik

Kokkepigens —

Arv

Vel! vel!
I kan gaa, naar I vil.
Og Lykke til!

Henrik

God Nat, Arv! Sov sødt, som i Overgaars! ud

Arv

Gid Fanden lægge Pinde mer i Kaars!
Sparker til Kosteskaftet

Tredje Scene

Arv. En Flok Studenter paa Vej til Maskeraden

Studenter i Kapper og med Masker

I

Af Sted! Af Sted!
Nu er det Sværmetid

For Pallas' Uglefuld.
Kom med! Kom med!
Thi Aftenen er blid
Og Himlen stjernefuld.

2

Til Volds, til Volds
Gik vi Latiner før,
Da Svensken banked paa.
Til Solds, til Solds,
Naar Hjernen løber tør,
Vi lige modigt gaa.

Nogle af Studenterne til Arv
Dit Fjols! Dit Fjols!
Fej for din egen Dør!
Hvad glaner du vel paa?

En Student

Bunde!

Studenterne ind i Komødiehuset

Arv raaber efter dem

Saa rejs ad Helved til, I sorte Hunde!

Fjerde Scene

Arv. En Flok Officerer paa Vej til Maskeraden

Officerer

I

Gibt Plats! Gibt Plats!
Nu tag, du Borgermand,

Dit Kvindfolk vel i Agt.
Mein Schatz! Mein Schatz!
Was blickst du mich so an?
Soldaten gaar paa Vagt.

2

Hurra! Hurra!
Thi Dagen er vor Drots,
Men Natten er vor egen.
Hussa! Hussa!
Enhver, som byder Trots,
Maa vige for vort Tegn.
Slaar paa Sablerne

Nogle af Officererne til Arv
Wer da? Wer da?
Og møder vi en Klots,
Vi sparker den af Vejen.

En Officer
Hvad staar Han her og hævler!

Officererne ind i Komødiehuset

Arv efter dem
Drolen annamme Jer, I røde Dævler!

Femte Scene

Arv. En Flok unge Piger paa Vej til Maskeraden

Unge Piger

1

Let paa Taa og Hus forbi!
Der gik de, og her er vi!

Maanen skinner, Mørket svinder, Natten blinder
ej vor Sti.
Vejen er fri og aaben
For vore lette Vaaben,
Vejen ligger klar og fri
For det lette Kompagni.

2

Hjemme sad vi længe nok,
Hvor, med Hagen paa sin Stok,
Fader nikker smaat og drikker, Moder vrikker paa
sin Rok.
Godt, vi slap ud af Reden,
Langt bort fra Redsomheden!
Nu kan flagre frit vor Lok,
Nu vi danse kan i Flok.

Danser rundt om Arv

Hvad er dette for en Blok?
Lad ham snurre som en Rok!

Snurrer ham rundt

Nok!

Ind i Komødiehuset

Arv efter dem

O ve! O vok!
Saa far til Hekkenfeld, du Hexe-Flok!

Sjette Scene

Arv. Leonard, der er kommet ud af Jeronimus' Hus

Arv til venstre

Godt jeg slap af den
Fortræd!
Det var farligt, saa de
sled!

Leonard til højre

Der gad jeg nok være
med,
Jeg maa passe paa mit
Sned,

Der var en af dem, der vred	Se at liste mig af Sted
Mig den ene Arm af Led.	Med forsigtige Fjed.

Idet de møder hinanden, siger

Arv

Herren vil da ej med dem?

Leonard

Vær kun rolig. Jeg gaar hjem. Bort

Syvende Scene

Arv. Henrik. Straks efter Leander, med Maske og i Kappe

Henrik

Herre! Herre! Kom kun frem!

Leander

Nu, Arv! er Posten lystig?

Arv trækker paa det

Aa, jov.

Leander

Ja, gak saa trøstig
Kun ind og sov.
Vi gaar jo ej paa Rov.

Arv

Ja, men, Herre! med Forlov —

Henrik

Arv! Arv! Du husker dog,
Hvis du tænker dig lidt om,
Rokkepigens —

Arv forstummer

Leander forbi ham

Henrik marcherende

En Flaske gammel Rom,
Kokkepigens — — — Bom-bomme-lom!

Leander midt paa Scenen

Se, Henrik! se, hvor Nat og Mørke knuger
Den gamle Gaard, hvor mine Fædre gik
Til Morgenbøn og Aften-Sang og -Drik!
Se, hvor de lukte Vindver Søvnen suger.

Vend dig saa om og se, med aabne Luger,
Det nye Hus med Glans i sine Blik!
Hør, hvor dets Vægge toner af Musik!
Se, Lyset vælder ud af alle Fuger!

Sov trygt, du gamle Gaard! sov sødt og rolig!
Luk for den ny Tid dine Øjne til,
Du gamle Sæculum, du Søvnens Bolig!

Hil dig, du nye Hus! hvor Folk forundret
Slog Øjet op til Fest og Skuespil,
Du klare, frie attende Aarhundred!

Dig vælger jeg, thi dig jeg hører til.

Begge

Dig vælger vi, thi dig vi hører til.

Ottende Scene

De forrige. Leonora og Pernille i Portechaise

Henrik peger paa Portechaisen

Men, Herre, se! Som Venus steg af Havet,
Hvis jeg da husker rigtig, hos de Græske,
Sendes Jer her den nye Tid, begravet
I Hylstret af den gamle — i en „Æske".

Leander

Ja, Henrik, det er hende!
Det hvide Slør er Tegnet, jeg skal kende.

Hjælper Leonora, i Kaabe og med Maske, ud af Portechaisen og bærer hende ned i Forgrunden, Henrik gør ligesaa med Pernille

Leander med Leonora paa Armen

Naar Hjertet brænder,
Hvad Lykken sender,
Med egne Hænder
Du tager bedst.
Og ingen Venner
Og nære Frænder
Skal staa som Gæst:
Hvor Elskov byder til Bryllupsfest,
Er Svenden den, der er Pigen næst.

Pernille paa Henriks Arme

Hyp, hyp, min Hest!
Hvis du vil ha mig
Og holde af mig,
Værsgod, saa ta mig!
Bliv ellers fra mig!
Det passer bedst.

Leander og Henrik
Stig ned, min Gæst!
Nu er det Fest!

Arv for sig
Paa den Maner gad jeg saa mare ogsaa være Hest.

Leonora glatter paa sin Kaabe
Monsieur! Min Herre!
Min Pigeære
Med samt (desværre!)
Den dybt indprentede Modestie,
De høje Dyder,
Som Kønnet pryder,
Mig strengt forbyder,
At jeg udtyder,
Hvor højt mig fryder
Hans Courtoisie.

Leander
Sig ej „Min Herre"
Og „Dyd" og „Ære",
Men sig blot: „Du"!
Da viger Skammen
I samme Nu,
Da brænder Flammen,
Da brister Hammen,
Og du er fri
Ved dette ene Ords Trylleri.
Sig Du! Sig Du!

Leonora
Ja, jeg skal prøve.
Ængsteligt Du — Du —

Leander
Kun ikke tøve!

Leonora modigere
Du — Du —

Leander
O, søde Blu!

Pernille holder Henrik fra Livet
Du river mig min Kaabe rent itu.

Leander med Armen om Leonora
Og nu!

Leonora jublende
Du!

Leander
Nu slog det sammen!
Nu tændte Flammen!
I dette Du
Er du mig givet,
I dette Nu
Er hele Livet.

Leander og Leonora
I dette Du
Er { du mig / jeg dig } givet;
I dette Nu
Er hele Livet.

Leander
Du skælver ikke?

Leonora i hans Arme
Nej, lad mig ligge
Her og inddrikke
Den Glans, der straaler
Af dine Blikke.

Leander

Og lad mig drikke
Af Læbens Skaaler
Det Du, der straaler
Som Dug og maaler
Min Lykkes Nu.

Leonora

Ja, tag det, Du!

Leander kysser

Du!

Leonora kysser

Du!

Leander kysser

Du!

Leonora kysser

Du!

Pernille til venstre

Min Gud! Han kysser hende rent itu!

Leander og Leonora

I dette Du
Er { du mig / jeg dig } givet.
I dette Nu
Er hele Livet. Han kysser hende

Henrik fra højre Side, hurtig

Hej! Herre, her er ingen Tid at duses.
Der er nogen, der pusler i Jeronimuses
Port!

Leander

Saa bort!

Alle undtagen Arv

Fort! Fort! Ind i Komødiehuset

Niende Scene

Arv. Jeronimus

Jeronimus indenfor

Luk op! Luk op!

Arv

Nej stop!
Her kommer ingen ud!

Jeronimus

Det er mig, din Stud!

Arv

Hvad for en Mig?

Jeronimus

Jeronimus.
Maa jeg ikke slippe ud af mit eget Hus?

Arv aabner

Jeronimus

Buret er tomt og Fuglen fløjen.

Arv

Poppegøjen?

Jeronimus

O tvi dig an, saa dum du est,
Bakkelsebest!
Hvor er Henrik og Leander?

Arv forskrækket

I Køjen!
De er saa mare ikke kommet den Vej ud.

Jeronimus

Kvæg! Stud!

Arv

Maaske de er krøbet ud af Vinduet i Fløjen.

Jeronimus

Løgn!
Kom med!

Arv

Husbond vil da vel ikke ind det Sted?
Det er bar Fortræd.

Jeronimus

Kom med! Kom med!
Jeg skal krabaske dem. *Vil ind i Komødiehuset*

Tiende Scene

De forrige. En Vagtmester. Siden en Mand med Masker

Vagtmesteren *i Døren til Komødiehuset*

Min Herre! De maa maske Dem.

Jeronimus

Mossiø! Jeg er for gammel til det Skaberi.

Vagtmesteren

Her kommer ingen ind foruden.
Peger paa Maskeboden Kostymer faas ved Ruden.

Jeronimus

Godt, godt! med Aber maa man drive Aberi.
Jeronimus har gamle Ben i Næsen
Og narres ikke af Jert Narrevæsen.
Vil J nappes med mig, Børn, saa taber J.
Kom med!

Arv
Det blir Fortræd.

Manden med Masker uden for Boden
Her er Masker til Forkering,
Lystig Travestering,
Hanswurst og Pikkelhering,
Columbiner og Harlekiner,
Pussineller og Bajasser
I store Masser,
Saavel inden- som udenlandske,
Franske, spanske, romanske,
Høist pittoreske,
Latterlig groteske —

Jeronimus
Han snakker for sin Æske.

Manden
Alt er desværre udsolgt foruden et Par à la græske:
Æneas og Dido,
Bacchus og Cupido
Samt en saa godt som ny Pastor fido.

Jeronimus
Maj mig kun ud som Varulv og Vampyre,
Naar blot jeg kan faa Ram paa disse Fyre!

Arv
Vil Husbond virkelig gaa paa Æventyre?
Det er Skarn og Fortræd.

Jeronimus
Hold Mund! Følg med! Ind i Maskeboden

Ellevte Scene

Magdelone. Kort efter Leonard

Magdelone med Maske og Kaabe

Porten er aaben,
Borte er Hoben,
Som med sin Kaaben
Fyldte Pladsen nys.
Tys! Tys!
Sagte lister jeg af mit Kabys,
Ej min Mand maa faa det mindste Nys.
Se, hvor artigt Koben
Under Aftenkaaben
Lyser med sit Flor og Plys!
Hys!

Leonard fra Baggrunden, maskeret

Pys! Pys! Pys!
Lille Fæstemø, skal Hun til Bys?
Tripper saa alene
I den kolde, sene
Maanskinsaftens Lys?
Føler Hun ej Gys?
Skal vi os forene? Byder hende Armen
Hvilken artig Scene!
Hør den faste, rene
Lyd af vore Bene
Imod Gadens Stene!
Sys! Sys! Sys!
Sysse, lille, pene
Pige! saa alene
Kan man ikke gaa til Bys.

Leonard og Magdelone
Tys! Tys! Lytter
Hys! Smutter ind

Tolvte Scene

Jeronimus som Bacchus, skallet med lang Næse, Krans om Hovedet. Arv som Cupido

Jeronimus
Se saa! Se saa! Nu er jeg ret bered.

Arv
Pas paa! Pas paa! Det bliver til Fortræd.

Jeronimus
Med dens egne Vaaben
Skal jeg tugte Hoben,
Som med Skrig og Raaben
Bryder Byens Fred.
Se engang til Taaben,
Som med Munden aaben
Glor paa mig med Maaben!
Slaa de dumme Øjne ned!
Gør mig ikke vred!
Nu er jeg bered!

Arv
Det blir til Fortræd.

Jeronimus
De skal mærke, at det gamle
Danmark endnu ejer Helte.
Som en Samson skal jeg samle
Kraften i mit Styrkebælte,

Jeg skal gaa til deres Telte,
Deres Støtter skal jeg vælte,
Deres Tag skal sammen ramle,
Om i Mørket skal de famle,
Deres Knokkelrad skal skramle,
Deres Rygmarv skal jeg smelte,
Deres Hjerne skal jeg ælte.
Er der nogen, der kan hamle
Op med Danmarks gamle Helte?

Arv affides

Saadan brølede den gamle
Ko, da sidste Gang den kælte!

Jeronimus

Jeg skal bimle, jeg skal bamle,
De skal rumle, de skal ramle,
Jeg skal mase dem i Ælte,
Som da sidste Gang det gældte,
Skal de mærke, at det gamle
Danmark endnu ejer Hæ=æ=l=te!

Arv affides

Saadan var det, at den væ=æ=l=te!

Jeronimus

Nu! Af Sted! Af Sted! Af Sted! Ind

Arv

Husbond! Husbond! Tag mig med! Efter ham

Trettende Scene

Manden med Masker. Vægteren

Manden med Masker *i en søvnig Tone*
— „Højst pittoreske,
O-ver-or-den-lig groteske!
Der er endnu et Par græske!" —
Den Langhalm gider jeg sgu'tte mere tæ'ske!
Nu klær jeg mig som Dido
Og gaar paa Maskaraden,
Saa kan Æneas og hans Pastor fido
Passe Laden! *Lukker Boden. Klokken slaar ni*

Vægteren
Hov, Vægter, Klokken er slagen ni.
synger
Dersom I vil Tiden vide,
Husbond, Madmor, Piger, Drenge!
Da er det nu paa de Tide,
At I føjer Jer til Senge.
Nu befal Jer Herren fri,
Vær nu klog og snild,
Vogt Jer Lys og Ild!
Nu er Klokken slagen ni.
Tæppet

Tredje Akt*

Den store Sal i Komødiehuset i Grønnegade, med omløbende Galleri, hvorfra Trapper fører ned i Baggrunden. I Forgrunden under Galleriet paa begge Sider Borde og Stole. Maskerede Personer, hvis Antal hurtigt tiltager

Kor

Gaa af Vejen! Gaa af Vejen! Vi er allesammen med.
Hvem der kommer os paa Sned,
Slaar vi uden Skaansel ned.
Her er Liv og Lystighed,
Vi er allesammen med.
Der skal rejses under Sky
Førend næste Morgengry
Et forfærdeligt Gny,
Som alle de smaa Huse i denne gamle By
Vel kan ramle sammen ved.
Vi er allesammen med,
Hvem der kommer os paa Sned,
Slaar vi ned.
Vil du ogsaa være med?
Saa faa Lemmerne paa Gled,

* Ved Kompositionen er denne Akt noget forkortet.

Fald ej ud af dit Geled,
For saa træder vi dig ned!

Arv

Hvilken farlig Hurlumhej!

Jeronimus

Hvad vil jeg paa den Galej?

Jeronimus og Arv. Leonard og Magdelone
midt paa Scenen, uden at kende hverandre

Her gaar alting i en Rej,
Hvad der dig er eller mig,
Ved man ej.

Koret hvoriblandt flere forklædte som Haner

Gaa af Vejen! Gaa af Vejen! Kan I flytte Jer af Sted!
Vi er allesammen med.
Lad os gale kækt og kry,
Som Trompeter sang i Sky,
Saa at ingen kan faa Ly,
Hvor han ogsaa hen vil ty,
For det klingre Kykeliky!
Kykeliky-y!
Lad os brøle, som paa ny
Svenskedjævlen laa for By,
Da Kartoven spytted Bly,
Saa Karl Gustav maatte fly,
Mens han nøs og sagde Fy
Til den Spy.
Det skal høres over By,
Som et Stormklokke-Gny,
Saa de Stjerner smaa i Sky
Falder alle sammen ned,

Til at kalde sammen ved,
Hvem der vil til Gammen med.
Traller alle sammen med!
Vi er alle sammen med!
Vi er med!

Leonard til venstre

Det var lystigt, jeg kom med.
Nu af Sted med listigt Fjed!
Naar først Spillet er paa Gled,
Skal jeg ogsaa se mit Sned.

Arv til højre

Godt jeg slap af den Fortræd,
Det var farligt, saa de sled.
Der var en af dem, der vred
Mig det ene Ben af Led.

Medens Sværmen trænges midt paa Scenen, har nogle **Studenter** i Selskab med en **Magister** slaaet sig ned til venstre

Studenterne synger

I

O, hvor trygt at sidde her,
Uden Tant og Maske,
Se den vilde Verdens Færd
Spejles i vor Flaske.
Daare! kan dit Narresværd
Døden overraske?
Sønner af den sorte Hær,
Fugter Eders Aske!

Nogle unge Piger kommer til Syne paa Galleriet

Første Pige

Studenter!

Anden Pige

Studenter!

Alle

Studenter!

Første Pige

Vi venter.

Anden Pige

Vi venter.

Alle

Vi venter.

Studenterne uden at agte dem

2

O, en højst lyksalig Nat!
Ingen Pligt os henter,
Mens vi af vor Ungdoms Skat
Hæver gyldne Renter.
Ingen Due faar os fat,
Ensomme som Glenter.
Venner! løfter Eders Hat
For de fri Studenter!

En Student til Forsangeren

Bravo, Ambrosius!

En anden

Poeta magelosius.

Alle som Kanon

Sanctus Ambrosius! ora pro nobibus!

Pigerne er under Sangen kommet ned paa Gulvet

Første Pige
Nu, Piger, er det Tid, at vi dem fanger.

Anden Pige
Hvor var han nysselig, den lille Sanger.

En Officer
God Aften, smukke!
Min lille Dukke!
Min Hjertens-Fryd, Trompet og Herpukke!

Anden Pige
Ak, kæreste Hr. Krigsmand! lad mig fare.

Officeren
Det skal mig Gott bevare!

Pigerne
Fare, fare Krigsmand!
Døden skal du lide!
Gak lidt til Side! De skyder ham til Side

Første Pige
Studenter!

Anden Pige
Studenter!

Alle
Studenter!

Første Pige
Vi venter.

Anden Pige
Vi venter.

Alle
Vi venter.

Tredje Student
Se, hvor de vinker!

Fjerde Student *meget ung*
Ak, hvilke artige Kiselinker!

Pigerne
Op, Studenter! Fjenden truer,
Skønt med ubedækket Bryst,
Vore Blikke skyder Luer,
Sejren jubler i vor Røst.
Vi er Frøkner ej og Fruer,
Ingen Brudgom har os kyst.
Vær kun Glenter, vi er Duer!
Fanges er vor bedste Lyst.

Fjerde Student
Se, hvor Foden flyver! se, den hvide Arm!

Tredje Student
Se, hvor Floret flagrer om den friske Barm!

Magisteren *tyk og lidt til Aars*
Lad dem flyve og flagre,
De er alt for magre.

Anden Student
Se, nu ager Venus frem i Svanekarm!
Amor som Gendarm
Slaar Allarm.

Studenterne med Undtagelse af Magisteren griber hver sin Pige

Maskerademesteren
Giv Lyd, Godtfolk, at vi kan høre Tonen.
Cotillonen!

Almindelig Dans. Naar Dansen er forbi blander Parrene sig mellem hinanden

To unge Piger i spansk Dragt i Forgrunden til højre

Første Pige

Kom, Engelke, og giv mig Armen
Og lad os løsne Sløret lidt fra Barmen
For Varmen.

To Kavallerer, en Tyrk og en Morian, nærmer sig bagfra, Pigerne hviner

Første Kavaller

Staa ej saa ene, naar I ej kan vare Jer!
Kom, følg med os, vi skal forsvare Jer.

Anden Pige

Ak nej, Hr. Tyrk! vi tør ej for vor Moster.

Første Pige

Vi skal i Kloster.

Første Kavaller

I Kloster! Slige friske Terner!
Nej, vil I fly fra Stimlen,
Saa følg os op ad Trappen der, som fjerner
Jer i to Skridt fra Farerne i Vrimlen
Og nærmer Jer til Himlen,
Der hænger fuld i Nat af blanke Stjerner.

To Borgere mødes

Første Borger

Nu har jeg aldrig set saa galt! Frans Hansen!
Men, Nabo! hvad vil I paa Mummedansen?

Anden Borger

Tys, Svoger! Lad os trine lidt à parte.
Hvad gør man ikke for sin lille Marthe?

En Dreng falbyder sine Varer
Pomeranser! Pomeranser!
Kræmmerhuse! Poser!
Lugtedoser!
Violer og Roser!
Pomeranser! Pomeranser!
Tænk paa mig, naar I danser.
Kom at købe, naar I standser.

Henrik trækkes frem af to Piger, som holder ham under hver sin Arm
Lad vær' at knibe mig! jeg skriger.
Hvem er I?

Pigerne
Se, om vi det siger.

Henrik letter paa deres Masker
Lisbet Pomeranskones Piger!
Godaften, Mine!
Godaften, Line!
Men hvor er Sine?

Pigerne
Hun har Tandpine. Kniber ham
Prober, om du kan hvine!

En tredje Pige
Troløse Henrik! hvorfor blev du borte?

Henrik
For ej at blive „væk", trofaste Dorthe.

Tredje Pige
O, af de dyre Eder, som du svor,
Ej mer jeg tror
Et Ord.

Alle tre Piger
Nej, af de dyre Eder, som du svor,
Ej mer vi tror
Et eneste Ord.

Henrik
Himmel og Jord!
Har man hørt Mage til et Ekko-Kor!
Ja, ganske rigtigt, det var lutter Løgne,
Men dine Yndigheder er for — nøgne
Og mine Tanker for forfløjne.
For Resten, hvordan jeg mig snor
Og vender:
Før Dansen ender, det bestandig hænder,
At hvert et Spor
Af den Cupido, som mig brænder.
Gaar bort som Sne, der faldt i Fjor,
Ved Sved af alle Ender.
Saa gider jeg ej set den Tøs for mine Øjne.
Adjø, mit Barn! og hils din Mor! *Løber sin Vej*

Alle tre Piger
Ja rejs, din Skælm! derhen, hvor Pebret gror!
Men hør, I Søstre smaa! et Visdomsord
Af de bedragne Pigers Kor!
Mærk vor Morale:
Som vi har udsat i en

Madrigale
At slig er Ungersvend i sin Tale,
Alt som man holder en Aal ved Hale,
Og slig er Skælmen, hvor skønt han roser,
Som Lygtemænd, hopper over Moser,

Og slig er Skalken, hvor fint han skoser,
Som naar en rygendes Tande oser;
Thi Manden — siger de gamle Gloser —
Er en bedragelig Ting, som bærer Hoser.

Kor af Piger

Ja, Manden, siger de gamle Gloser,
Er en bedragelig Ting i Hoser.

Drengen

Roser! Roser!

Leander som Hyrde

De allerrødeste til den allersødeste.

Nærmer sig Leonora, klædt som Blomstergudinden

Canzone

I

Ulignelige Pige,
Mens disse Blomster dryssе
Og om dit lyse Legeme henrykt glide,
Lad dem med deres Kysse,
Hvad jeg ej vover, sige:
O, maa jeg elske dig, du blide
Rose ved Vintertide?
Derude under Himlen
Min Elskovs-Stjerne brænder,
Her ængstes jeg og kender
End ej det Navn, der skiller dig fra Vrimlen.
Hvad hedder Du, o Flora?

Leonora

Min Herre! Jeg er døbt Eleonora.

2

I Fald jeg turde svare,
Hvad Blussel mig forbyder,

Jeg kyssed sønder disse søde Blade,
Som nu i tugtig Skare
Min Kniplingsbræmme pryder.
Men Hjertet kender ingen Maskarade;
Du vil mig ej forlade,
Min Fred du ej vil myrde,
Thi Dyden er som hjemme
I Lyden af din Stemme.
Sig mig dit Navn, o du min Uskylds Hyrde,
Mit Hjertes Musikanter!

Leander

Leander hedder jeg.

Leonora

O, min Leander!

3

Leander

O, skønne Leonora!

Leonora

O, dydige Leander!

Leander

Du søde, lad os bytte disse Navne.

Leonora

Leander!

Leander

Leonora!
Leonora!

Leonora

Leander!
Hør, vore Navne sig i Toner favne!

Leander

Leonora skal ej savne —

Leonora
Sin Samklang, sin Leander.
Leander
Som Sommerfugle glade —
Leonora
Som bløde Blomsterblade —
Leander
I Tonernes Gevandter —
Leonora
Skal vore Navne stige —
Leander
Forenede til Elskovs Himmerige.
Begge
Saa vil vi aldrig fra hinanden vige,
Men som i dette Møde
I tonerige Samlyd altid gløde.

Henrik der imidlertid har nærmet sig Pernille
Canzone parodica
I
Min søde Balsombøsse!
Lad mig din lille Rosen-Snude kysse.

Pernille
Ja nok, men du maa ile,
For jeg er ikke for den lange Hvile.
For Folk af vore Klasser
En gravitetisk, spansk Amour ej passer.

Henrik
Vort Elskovseventyr
Har kun to Tempo: Slaget an! Gibt Fyr!

2

Hvad hedder du, min Lille?

Pernille

Med Tugt at melde, hedder jeg Pernille.
Du hedder Henrik?

Henrik

Stille!
Hvor disse Navne sødt i Øret trille.

Pernille

O Henrik!

Henrik

Pernille!

Pernille

Mit Hjertes Fænrik!

Henrik

Min Sjæls Persille!
O Pedernille!

Pernille

Henrik!

Henrik

Min Sjæls Persille!

Pernille

Mit Hjertes Fænrik!

Begge

Saa muntert disse Rim i Øret krille!
Vi lover, at vi ville
Den glade Samlyd aldrig mere skille,
Men nu og altid tro hinanden — drille.

En Officer snapper en Pige fra Fjerde Student
Aa, med Forlov, De!

Studenten

Hov, De!
Se Dem lidt for! Hvem spiller De paa Næsen?

Officeren

Forivre dig kun ej, du lille Væsen!
Den Pige der er kræsen,
Og jeg er hendes Kavaler til Polonaisen.

Studenten

De skal betale mig det Pigerov, De!

Officeren

Hu ha! han raser af den megen Læsen!

Flere Studenter

Puds! Puds Støvletten!

Flere Officerer

Træk ud, Per Caudi!

Tredje Student til Magisteren, der stadig sidder ved Bordet
Kom, let dig, Gamle! du maa skille Trætten.

Studenterne

Vi viger ej af Pletten.

Magisteren

Respekt for Retten!

Maskerademesteren

Stille! Balletten!

Hanedansen

Leonard med Magdelone

Ydmygste Tjenere, Madame! og Tak for Dansen!
En slig Comportement, med Taljen og med Svansen,

Jeg aldrig saa tilforn.

Magdelone

Très humble Servitør!
Jeg har dog aldrig danset Maskedanse før.
Jeg lever i mit Hjem som i en Nonnestue.

Leonard

Med Permission, Madam! er Hun endnu Jomfrue?

Magdelone

Ja vist. Jeg har en Mand — en Fader vil jeg sige,
Der ter sig som Tyran imod mig stakkels Pige
Og svarer paa hver Bøn: Ja, naar du bliver større!
Som om man ej var stor, fordi man ej er fyrre.

Leonard

Men maatte jeg, Madam! ej nyde den bonheur,
At Hun til Side drog sin Maske og sit Slør.

Magdelone

Forlad mig, Kavaler! jeg kan ej ved min Ære,
For nævnte Aarsags Skyld jeg her maa ukendt være.

Leonard

Tillader Hun da ej, min engelsøde Due!
Jeg Hendes Hænders Alebasterhed maa skue.

Magdelone

Jeg beder Ham, Monsieur: nyd, hvad Han har for Øje,
Og hvad som skjulet er, udforske ej saa nøje!

Leonard

Maa jeg da Hendes Barms Citron berøre — ak!
Med Fingerenden kun?

Magdelone

Jeg siger tusind Tak!

Jeronimus der har nærmet sig bagfra
Ho, ho!

Magdelone
Ak Gud, min Mand!

Leonard
Jeronimus! Jeg dør!

Jeronimus kender dem ikke
Hvad nu! Jeg tog nok fejl! Jeg søger en —
Monsieur! —
Nok sagt — af Ane Hattemagers Bataillon
Med samt en ung og meget liderlig Person,
Og da jeg maa gaa frem og gribe efter Slumpen
Og saa Mamsellen der at vrikke saa med Rumpen,
Saa tog jeg fejl! — Monsieur! Madam! bort

Magdelone
Ak, hvilken Skam!

Leonard
Vil Hun ej sidde ned? Her er min Arm, Madam.
De sætter sig ved et Bord til højre

Unge Piger omringer Jean de France
Hans Fransen! Hans Fransen!
Saa ung og allerede gaaet bag af Dansen!

Jean de France
Naar man som jeg har den bonheure haft,
At se Sylfiden i en Smule Taft
Hensvæve over Gulvet i Paris,
Man ynkes ved den danske Næsevis
Med hendes Ansigt à la Vimmelskaft.
Dieu donne, que je fusse dans Paris igen!

Leonora ved Leanders Arm

O kom, min Ven!
I disse Søjlers Skygge vil jeg hvile,
Hvor Enlighed og Hygge til mig smile.
Følg mig derhen!

Leander

Hvor dine Øjne trygge til mig smile,
Hvor dine Arme bygge til mig Hvile,
Til dine Læbers Lykke vil jeg ile.
Jeg følger dig og gaar ej bort igen.

Henrik hæsblæsende

Herre! Herre!

Leander

Hvad godt?

Henrik

Nej, ondt, desværre.
Ved I — ha, ha! ha, ha! ha, ha!

Leander

Saa tal!

Henrik

Ved I — ha, ha! ha, ha!

Leander

Er Drengen gal?

Henrik

Ser I, ved Døren til den lille Sal,
Et langt Gespenst med et naragtigt Væsen
Og et gevaldigt Futteral
Paa Næsen!
Hør, hvor de raaber Rus!

Studenterne omkring Jeronimus

Rus! Rus!

Henrik

Det er Jeronimus.

Leander

Du er gal.

Henrik

Jeronimus.

Leander

Er Du fatal?

Henrik

Je=ro=ni=mus!

Leander

Skaf ham af Vejen! Paa en Studs!
Spil ham et Puds.
Thi jeg maa ile;
Hvor disse Læber smile, vil jeg hvile.

Leander og Leonora sætter sig til højre

Henrik vrængende

Et Puds! Paa en Studs!!
Ak, Herre Jemini! Se Hr. Jeronimus!!

Studenterne

Rus! Rus! Rus!

Jeronimus

Lad Vandet drive af Jer, I Papister.

Første Student

Hu, han er bister.

Anden Student

Han spruder Gnister.

Tredje Student

Quid Saul inter Philister?

Henrik nærmer sig til Magisteren

Ak, Hr. Magister!

Forstaar jeg rigtig Jer Figur,
Har I en jovialsk Natur;
Hvis ej Jer Mine lyver slemt,
Er I en Ven af ærbar Skæmt;
Og er Jert Blik Jert Hjertes Tolk,
I hjælper gerne unge Folk.
Min Herre har saa frit et Mod,
Saa frisk et Sind, saa varmt et Blod,
Er saa galant og elegant,
Som man kan være uden Tant,
Men (som man siger paa Fransøsk)
En Smule alt for amorøsk.
I Gaar paa dette Sted han fandt
En Mø, og kom, og saa, og vandt.
Og hvad i Gaar han vandt og saa,
I Dag han tænker stadig paa.
Men Faderen, som er en Stud,
Har tiltænkt ham en anden Brud
Og rentud nægtet ham at lade
Sig mere se paa Maskarade.
Og da det dog er lykkets os
At slippe ud, hans Bud til Trods,
Gaar han, som er (imellem os)
En Flodhest og Rhinoceros,
I egen latterlig Figur
Paa Maskaraden her paa Lur.
I Fald nu, Hr. Magister, I
I denne Nød vil staa os bi
Og med en Smule Gækkeri
Os for den gamle Nar befri,

Saa at de unge Folk tilsammen
Kan prolongere deres Gammen
Og puste op i Elskovsflammen —
Skal Herren lønne Eder. Amen!

Magisteren

Det Snakketøj gaar ej i Staa.
Undskyld, jeg stod med Hatten paa.

Letter paa Hatten

Hvis Herren blot er halvt saa vakker,
Som Du, hans Tjener, vakkert snakker,
Kan jeg umuligt mig undslaa
Og melder mig som Eders Makker. —
Hvad Middel finder vi i Hast
Til at faa sat den gamle fast?

Henrik

Jeg ser, I Glas og Flasker har;
Byd ham en Vinstu-Passiar,
Tag Verdens Daarskab dygtig af,
Og skænk imens i Glasset brav.
Naar I begynder med Moralen,
Saa ender han i Perialen.
Saaledes faar I Hul paa Karlen.

Magisteren

Nu, jeg skal gøre, hvad jeg kan.

Til Studenterne, der stadig er efter Jeronimus

Hvad, driller I en gammel Mand?
Fy, skam Jer dog, I løse Fugle!
Respekt for en bedaget Ugle! —
Men I, Monsieur, som spiller Bacchus,
Ser saa alvorlig ud som Gracchus!
Nej, ved Anakreon og Flaccus,

Hvis glade Livsfilosofi
Jeg er Privat-Præceptor i
Ved Københavns Akademi,
Nej, ned med Pietisteri!
I bærer Bacchi Liberi,
Og her er Bacchi Kompagni,
Der flyder med Chrambambuli,
Det skal I indrulleres i.
Kom hid til os, og I er ansat!

Jeronimus

Ja Tak, Monsieur, jeg tørster bandsat.

Studenterne afskærer Arv, der hele Tiden i stor Angst og Forbavselse har fulgt med Jeronimus og holdt ham i Kappen

Første Student

Her er en Amor af den rette Slags,
Trind som en Pølse og frisk som en Laks.

Flere

Ha, ha! Han er bastant.

Anden Student

Han har Lægge som en Elefant!

Tredje Student

Du Guders Kæledægge!
Lad mig føle dine Lægge. Latter

Første Student

Kil ham under Hagen.

Tredje Student

Klap ham paa Bagen.

Alle

Har man set Magen?

Arv *tumler imellem dem*

Av, av! Maa jeg være her?
I Læggene de kniver mig,
I Haarene de river mig,
I Buxerne de hiver mig.
Se, I kan nære Jer,
Eller jeg skal lære Jer!
Pak Jer, I Tyvetøj!
Var dig, du Spyttegøg.

Faar fat paa Henrik

Henrik! Halløj! Halløj!
Saa skal du da ske Skam!
Husbond! Her har jeg ham!

Henrik

Tosse! Ja, skrig kun du!
En Otting Mel,
En Stang Kanel,
En Vin-Kandel,
Kom det i Hu!
En Kande gammel Mjød,
Tre Stykker røget Kød,
To do. Sukkerbrød.
Tænk dig lidt om!
En Flaske gammel Rom.
Kokkepigens — — —
Hvem er jeg nu?

Arv

Ak, Hr. von Ebeltoft!
Jeg har forset mig groft.
Monsør Jeronimus!
Denne Gripominus

Er, Drolen splide mig!
Ingen Lakaj,
Henrik er det da ej.
Nej, nej, nej! Nej, nej, nej!

Jeronimus

Han er et Kvæg!

Arv

Nej, nej, nej! Nej!

Alle

Han er et Kvæg.

Maskerademesteren

Giv Rum! Giv Rum!
Højstærede Publikum!
Dansemesteren og hans Kæreste
Vil gøre sig Flid
Med et ganske nyt Divertissement,
Som er kendt af de færreste
Og spilles i Aften for første Gang:
Mars og Venus eller Vulcani Nid.
Kom hid! Kom hid!

Man flokkes om Danserne

Leander *med Leonora, til højre*

Lad Mars og Venus om hinanden larme,
Naar Fyllis hviler sødt i Dafnis' Arme!

Første Student *med Jeronimus og Studenterne, til venstre*

Lad Venus hænge sig i Marses Tarme!
Hvor Bacchi Ranker gror, er Lys og Varme.

Under Dansen skænkes der flittigt i for Jeronimus, der efterhaanden bliver lystig

Ballet

forestillende Mars' og Venus' Kærlighed og Vulkans List. Venus træder op, alene, ventende sin Elsker Mars. I Stedet kommer hendes Mand Vulkanus hinkende. Han meddeler hende, at han staar i Begreb med at foretage en Rejse for at tilse nogle Vulkaner, der er kommet til Skade, og paalægger hende ved sin Bortgang at passe vel paa Huset. Derefter indfinder Mars sig. Opmuntrede ved Mandens Fraværelse giver de elskende deres Følelser Luft. Da Ømheden er paa det højeste, synker der ned fra Loftet et uhyre Net, hvori de indvikles til Trods for deres Modstand. Derpaa kommer Vulkan tilbage og fører dem bort. — Almindelig Jubel

Magisteren til Dansemesteren og hans Kæreste

Monsieur! Madame! I gør os dog den Ære.

Tredje Student

Hvor Bacchus er, maa Mars og Venus være!

Første Student

Olympen bænket paa Studentens Puder!

Magisteren

Plads for en Sang om de latinske Guder!

Vise

I

Naar Mars og Venus har endt deres Spil,
— Petehej! Petehej! Peteheja! —
Da træder den tredje Guddom til.
Polemej! Polemej! Polemeja!
Eja se, hvor de tre i et Bundt snurrer rundt. —
Rundadinellula!

2

Den ene er skøn som et Stjerneskud,
— Kor: Petehej osv. —
Den anden er grum som en brølendes Stud.
Kor: Polemej! osv. — Kundadinellula.

3

Den tredje er som et Eventyr,
— Kor: Petehej! osv. —
Han er mild som en Mø og vild som et Dyr.
Kor: Polemej! osv.

4

Med en Vinstok i Haand og en Krans om sit Haar,
— Kor: Petehej! osv. —
Han høster der, hvor de andre saar.
Kor: Polemej! osv.

5

Den Sjæl, som Venus til Døde har kryst,
— Kor: Petehej! osv. —
Den modnes bare til Bacchi Lyst.
Kor: Polemej! osv.

6

Den Jord, som Krigen har blodig kyst,
— Kor: Petehej! osv. —
Den lover Kanken en dobbelt Høst.
Kor: Polemej! osv.

7

Hvor Svensken peb og Dansken sang,
— Kor: Petehej! osv. —
Hvor Tordenskjold over Havet klang —
Kor: Polemej! osv.

8

Hvor Hjertet bløder for sidste Gang,
— Kor: Petehej! osv. —
Og Angest klemmer Barmen trang —
Kor: Polemej! osv.

9

Der vokser Sæden paa Bacchi Vang,
— Kor: Petehej! osv. —
Der rejser Guden sin Sejrs-Stang.
Kor: Polemej! osv.

10

Omkring den hvirvler i Stjerneskær
— Kor: Petehej! Petehej! Peteheja! —
Den hele brogede Narrefærd.
Kor: Polemej! Polemej! Polemeja!
Eja se, hvor de tre i et Bundt snurrer rundt!
Rundadinellula!

Jeronimus *halv bestænket*
Du er min Ven! Kom, lad os drikke Dus!

Magisteren
Jeg takker skyldigst, Hr. Jeronimus!
Op Kammerater! til Honnør for Flaget.
Se Fader Bacchus! han vil hædre Laget.
Saa lad os hilse ham som Mænd af Faget
Og hylde ham paa Dansk, ved Bacchi Blus,
Som Broder Rus!

Studenterne
Og dette skal være
Vor Broder til Ære,

Vi sjunge med Glasset i Haand.
En Broder-Rus skal vi have,
Saa Broder Rus kan rave!
Hurra! Hurra!
En Rus skal han ha!
Hurra!

Magisteren

Saa skal det være.
Og nu, Madame, tør vi begære,
I tager denne Rus i grundig Lære?

Under det følgende gør Damen Øjne til Jeronimus

Henrik *til Leander, til højre*

Løbet er frit. Hr. Jeronimus gik for Anker,
Og Bacchus hviler trygt bag sine Ranker.

Leander

Saa kom og slut dig til vort Kompagni.

Henrik

Ak, hvilket himmel-lystigt Maskepi!
Jeg siger Tak. Hvor saadant Selskab vanker,
Vi stiller gerne vores Pusselanker.
Hvad, lille Fæstemø?

Pernille

Jeg er af samme Tanker.

Leonora *peger paa Leonard og Magdelone*

Hvem er det Par derhenne?
Kavalleren, synes mig, jeg skulde kende.

Leander

Ved ikke. Skønt — jeg næsten sværge tør,
At jeg har set den Dame før.

Til Leonard Monsieur! En lille Cirkel vi formere
Tør af Hans Kompagni vi profitere?

Maskerademesteren raaber

Solodans med entrechats!

Dansemesterens Kæreste figurerer

Jeronimus gør Tilnærmelser

Hun er køn, den lille Kat.
Lille Skat! — Pys, pys!
Tror Hun, at —

Studenterne

Hys, hys!

Jeronimus mærker intet

Hun i Nat —

Studenterne stærkt

Tys! tys!

Jeronimus

Hvad er fat?

Studenterne peger paa Dansemesteren, der stiller sig skinsyg an

Se, se!

Jeronimus forstaar

Goliat! — O ve!
Til Magisteren Kammerat! — He, he!
Mens med ham I Druen tømmer,
Jeg med hende Stuen rømmer. —
Det er et dejligt Fruentømmer!

Leander efter at der er dannet Kres om Bordet til højre og en Tjener har bragt Vin og Glas

Skænk i! Skænk i!
Leve det glade Kompagni!

Kavallererne drikker med en Bøjning for Damerne, der nejer

Nu, ædle Masker, har vi drukket til hverandre
Paa Fransk.
Nu vil ogsaa lade „Skaalen vandre"
Paa Dansk.
Hæver Pokalen Saa gladelig —
De øvrige stemmer i
Saa gladelig den Skaal gaar rundt.

Leander

Men for at den kan vandre uden Tynge,
Skal sig et Blomsterord om Skaalen slynge,
Som lette Ranker paa en Vinstok gynge.
Nævn det, Veninde! hvorom skal vi synge?

Leonora

Om Glæden, Ven! — og Sorgen.
Syng om i Aften og i Morgen.

Leander med Pokalen

I Aften er jeg Greve,
Og Dronning er min Mø.
I Morgen er at dø,
I Aften er at leve. Rækker den til

Leonora

„I Aften" er mit Hjertes
Udsprungne Blomsterflor,
Det er min Glædes Ord.
„I Morgen" er min Smertes. Rækker Pokalen til

Leonard

I Aften er en Tone,
I Aften er et Digt,
I Morgen faar jeg Gigt —
Afsides I Morgen kommer min Kone. Rækker Pokalen til

Magdelone
I Aften er et Minde,
Min Ungdoms Jomfrukrans,
I Aften er en Dans —
I Morgen kan jeg spinde. Rækker Pokalen til

Henrik
I Aften er jeg Herre,
I Morgen atter Træl,
I Aften er alt vel,
I Morgen er det værre. Rækker Pokalen til

Pernille
I Aften er jeg Pige,
Trods hver, der siger Nej.
I Morgen ved jeg ej
Saa vist, hvad jeg skal sige.

Leander, Leonard og Henrik
I Aften er jeg Greve,
I Aften er at leve,
I Aften er et Digt,
I Morgen er min Pligt,
I Aften er jeg Herre,
I Morgen atter Træl,
I Aften er alt vel,
I Morgen alt des værre.

Leonora, Magdelone og Pernille
„I Aften" skal ej svinde,
„I Morgen" er dens Minde.
„I Aften" er et Flor,
Hvis Blomst i Morgen gror.

I Aften er jeg Pige
Med Blomster paa min Vej.
I Morgen ved jeg ej,
Hvad vel min Far vil sige.
Hvad vel min Mand vil sige.
Saa vist, hvad jeg skal sige.

Leander, Leonard, Henrik. Leonora, Magdelone, Pernille

Som Glæden omkring Sorgen
Sin Blomsterkæde snor,
Saa slaar sit Rosenflor
„I Aften" om „I Morgen".

Jeronimus i Forgrunden med Dansemesterens Kæreste. Han gør Haneben

Lille Strik,
Se, jeg fik
Dig til sidst i Bestik!
(Hik, hik!)
Thi dit Nik
Paa en Prik
Har mig vist, hvor du gik.
(Hik, hik!).
Min Taktik
Slog ej Klik,
Du er mat som en Brik.

Lægger Armen om hendes Liv

For mit (hik!) —
For mit (hik!) —
For mit hig-ende Blik
Sikke — sik —

Sikke Kik!
Dikke Dik! Dikke Dik!
Dik! *Opdager Dansemesteren og forstummer*
(Hik!!)

Magisteren

Kom og drik!
Lad os se, hvor de tre i et Bundt snurrer rundt.

Under det følgende ser man Dansemesteren og hans Kæreste snurre rundt med Jeronimus, i bestandig stærkere Fart

Kor *af Studenterne, hvortil efterhaanden flere og flere slutter sig*

O, du gode, gamle Gubbe! hvorfor gik du paa den slemme Maskerade?
Sad du ikke meget bedre hjemme i din egen Gade?

O, du gode, gamle Gubbe! hvorfor har du valgt at spille Bacchi Rolle?
Han er mild imod de milde, vild og grusom mod de kolde.

O, du gode, gamle Gubbe! hvad vil du begære Næstens Kone?
Naar du sidde kan med Ære hjemme hos din egen Magdelone?

O, du gode, gamle Gubbe! ser du nu, at paa hvert lystigt Peteheja
Følger efter alle Kunstens Regler et gevaldigt Polemeja.

O, du gode, gamle Gubbe! det er sundt, men det
gør nederdrægtig ondt,
For en gammel Mand at svinge sine Søns tolv,
tretten Gange rundt.

Jeronimus forpustet
O ve! O ve!

Koret
Eja se!
Eja se, hvor de tre i et Bundt snurrer rundt!
Rundadinellula!

Maskerademesteren kommer fra Baggrunden som
Corporal Mors med to „forte Husarer", der paa en Bære-
stang bærer en uhyre Urne
Tram-tra-ra!
Tram-tra-ra!
Tram-tra-ra!
Trararullula!
Giv Agt paa mit Signal!
Jeg er Hververkorporal
Hos en gammel General.
Giv Agt paa mit Signal! Tromme
Hør min Trommestoks Koral — Tromme
Og min Tappenstregs Moral!

Vise
I
Naar Mars og Venus har endt deres Pral,
— Kor: Peteheja —
Og Bacchi Pokal ej stiller din Kval,
— Kor: Polemeja —

2

Da slaar paa den højeste Herres Befal
— Peteheja —
En sort Korporal et Retrætesignal.
— Polemeja —

3

Om du svulmer af Lykke, stønner af Kaars,
— Peteheja —
Er du ung og let eller træt og til Aars,
— Polemeja —

4

Er du frisk som en Fisk eller brudt som et Hors,
— Peteheja —
I kender alle Corporal Mors.
— Polemeja —

5

Med Knokkelfingre han slaar Chamade,
— Peteheja —
Hans Trommestikker er Skovl og Spade.
— Polemeja —

6

Saa ender den store Maskarade,
Eja!
Saa falder de Masker, som visne Blade —
Kor: Eja!
Eja se, hvilken Ve! — i et Bundt flagrer rundt.

Mors

Har I fattet min Moral,
Giv saa Agt paa mit Signal!
Og vær tavse. Tromme

Kom, hver smuk og munter Maske,
Kom og kast Jer Travestering
I min sorte Grydes Taske
Og bliv atter Støv og Aske.
Raaber Demaskering!
Fem Minutters Pavse!
Han giver Husarerne et Vink, de stiller Urnen midt paa Gulvet

Kor

Ej Graad skal flyde,
Men uden Suk og uden Klagelyde
Vi vandrer tavse til den sorte Gryde.

Unge Piger flokkes om Urnen og nedlægger deres Masker

I sorte Larver!
Far hen som Nattens Mulm for Dagens Farver!
Hvad Drømmen har forjættet, Livet arver.

Kavallerer ligeledes

Med aaben Pande
Drager vi hjem fra Eventyrets Lande,
Hvad Natten loved os, skal Dagen sande.

Leonard og Magdelone ved Urnen

I Sorgens Tone
Jeg siger dig Farvel min Ungdoms Krone.

De tager Maskerne af

Magdelone forbavset

Min Gud! Hr. Leonard!

Leonard ligeledes

Fru Magdelone!

Leander og Leonora ved Urnen

Lad Drømmens Flora
Kun svinde som en Skygge for Aurora!

De tager Maskerne af

Leonora

Jeg har Leander!

Leander

O min Leonora!

Leonard og Magdelone nærmer sig efter at have opdaget dem

Leonora

Gud! der er Fatter!

Leonard omfavner Leander

Min hjerte Svigersøn!

Magdelone omfavner Leonora

Min Svigerdatter!

Leander og Leonora

Hvilken Opdagelse!

Alle

En højstforønsket, curieus Tildragelse!

Hun }
I }
Du } er Hr. Leonards Datter fra Slagelse.
Jeg }

Henrik og Pernille

Nu blir der Gilde,
Det var jo netop saadan, som vi vilde.

Pernille

O, du min Henrik!

Henrik

O, min Petronille!

Jeronimus river Kransen af Hovedet

Lad Kransen blæse
Og vejre bort hvert Spor af min Fadæse!

Arv

Men Husbond glemmer nok den lange Næse

Kor

Lad Vinden blæse
Og vejre bort hvert Spor af vor Fadæse,
Saa længe vi dens Symbolum kan læse
Paa Hr. Jeronimuses lange Næse.

Jeronimus

Ja raab, I Hunde! til I bliver hæse.

Han tager Næsen af og kaster den iblandt dem. Vender sig og opdager Henrik

Ha, ha! Der er min Knægt!
Det er for frækt!
Nu skal vi tales ved, et Ord — af Vægt?

Henrik

Vil Herren ikke hilse paa sin Slægt?

Skyder Leander frem

Leander

Min hjerte Fader!

Jeronimus rasende

Slyngel!
I Satans Maskarader!
I Helveds Yngel!
Jeg skal — Opdager Magdelone Hvad nu!! Min Ko —
Jeg dør.

Henrik affsides

Jeg dør af Latter.

Jeronimus opdager Leonard, i en ynkelig og opgiven Tone

Mon=seig=neur Le=o=nard!!

Leonard smilende, med Leander og Leonora ved Haanden

Med Svigersøn og Datter.

Jeronimus maalløs

Arv afsides

Han gaar fra Snovsen!

Jeronimus fatter sig

Bi lidt! — den Frøjken der — lad se — jeg aander atter —
Er altsaa den, du traf i Gaar, paa Maskaraden?

Leander nikker

Jeronimus

Og den, du — altsaa — traf i Gaar paa Maskaraden,
Var — altsaa — ingen anden end Hr. Leonards Datter?

Leander nikker

Arv afsides

Det batter!

Jeronimus til Studenterne

Saa kan I gerne spare Jeres Latter.

Studenterne

Evviva Bacchus!

Jeronimus

Nej, ned med Bacchus! Jeg fik nok af Smovsen.

Studenterne

Vivat Jeronimus!

Henrik

Længe leve Fatter!

Maskerademesteren raaber

Kehrausen!

Kor af dansende

Kehraus! Kehraus!
Dans ud! Dans ud! Dans ud!
Her danser du, her danser jeg, her danser en og alle.
Her danser Svenden med sin Brud
Og Narren i sin sorte Hud
Og Munken i sit Messeskrud
Og Oldingen, der gaar for Lud,
Og Barnet med sin Skralle —
Vi danser, danser alle!
Dans ud! Dans ud!
Thi Livet er et Stjerneskud.
Naar Døden raaber sit Korud
I Livets Basseralle,
Saa Jord og Himmel gjalde,
Maa alle Stjerner falde.
Kehraus! Kehraus! ad libitum

Henrik til Spectatores

Applaus! Applaus!
Klap ud! Klap ud! Klap ud!
Ja klap os ud og pib os ud, alt som det nu kan falde.
Ifald vort Spil i Frost og Slud —
I Kyndelmisses Nævetud
Og Regnegades Taageslud —
Har bragt din Sjæl et Sommerbud,
Dit Bifald vi paakalde.
Men — hvem befaller alle?
Saa tud! Saa tud!

Hvis ej vort Spil har slettet ud
Én Rynke paa din Pandehud —
Vi danse dog og tralle,
Saa Tag og Vægge gjalde,
Vort Falleralleralle!
Kehraus! Kehraus! osv.

Finis

Gyldendalske Boghandel · Nordisk Forlag

Vilhelm Andersen

Guldhornene

3 Kr. 75 Øre

Adam Oehlenschläger

I. Ungdom

5 Kr.

II. Manddom og Alderdom

7 Kr. 50 Øre

III. Eftermæle

5 Kr. 50 Øre

Litteraturbilleder

4 Kr.

Knud Sjællandsfar

Betragtninger over Aaret og Dagen

ved

Vilh. Andersen

4 Kr.

H. H. Thieles Bogtrykkeri